

ע"פ 4296/01/17 - יוסי מזוז נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 4296-01-17 מזוז נ' מדינת ישראל 30 ינואר 2017

בפני הרכב כב' השופטים:

י. גריל, שופט בכיר [אב"ד]

ב. בר-זיו, שופטת

א. אלון, שופטת

המערער:

יוסי מזוז

ע"י ב"כ עוה"ד שי לוי ואח'

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

ע"י ב"כ עוה"ד גב' שרון איל

פסק דין

א. בפנינו ערעור על החלטת בית משפט השלום חדרה (כב' השופט אהוד קפלן) מיום 23/11/16, במסגרת ת"פ 30778-05-15, לפיה נדחתה בקשתו של המערער לפסוק לזכותו פיצויים על פי סעיף 80(א) של חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

ב. הנסיבות הצריכות לעניין הינן בתמצית אלה:

ביום 17.5.15 הגישה המשיבה כתב אישום כנגד המערער, יליד שנת 1990, וכנגד שני נאשמים נוספים, וזאת לאחר שהמערער נעצר עוד ביום 15.5.15.

כתב האישום כלל ארבעה אישומים, אך המערער (שהיה נאשם מס' 2), אוזכר רק במסגרת אישום מס' 1. נטען בכתב האישום, כי במועדים הרלוונטיים הפעילה המשיבה סוכן משטרה סמוי שתפקידו היה קניית סמים מסוכנים ואמל"ח מסוחרי סמים באזור ואדי ערה.

הנאשם מס' 1 עבד בעסק לשטיפת מכונות בחדרה. הסוכן המשטרתי סיכם עם קטין שנכח במכון השטיפה כי הלה ימכור לסוכן המשטרתי סם מסוכן מסוג קנביס במשקל של כ-10 גרם ותמורתו ישלם הסוכן לקטין 1,000 ₪.

נטען, כי הקטין יצר קשר טלפוני עם המערער, וסיכם עם המערער, כי הלה יספק לקטין סם מסוכן מסוג קנביס. מספר דקות לאחר מכן, הגיע למקום אדם, שזהותו איננה ידועה, מטעמו של המערער. הקטין ניגש אליו, וכעבור מספר דקות מסר הקטין לסוכן סם מסוכן מסוג קנביס במשקל 9.82 גרם נטו, והסוכן שילם לו תמורתם

סך של 1,000 ₪ במזומן.

לפיכך, ייחסה המשיבה למערער באישום הראשון, ביחד עם נאשם מס' 1, עבירה של סחר בסם מסוכן בצוותא, לפי סעיף 13 + 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, וכן קשירת קשר לעשות פשע, לפי סעיף 499(א)(1) של החוק.

ג. המשיבה הגישה לבית משפט קמא בקשה למעצרו של שלושת הנאשמים (ובהם, כאמור, גם המערער), עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדם, וזאת בתיק מ"ת 30936-05-15.

ד. לאחר שהתקיים דיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים, ניתנה ביום 25.5.15 החלטתה של כב' השופטת הדסה אסיף, אשר הגיעה למסקנה, לאחר שעיינה בחומר החקירה, שדי בו כדי לבסס ראיות לכאורה, כנדרש בשלב הנוכחי. אומנם, כך קבעה, חלק ניכר מן הראיות שבידי המשיבה, בפרט בעניינו של המערער והנאשם מס' 3, הן ראיות נסיבתיות, ואולם, הצטברותן וההצלבות בין הנתונים השונים, עולות לכדי ראיות לכאורה, גם בעניינם של נאשמים אלה.

ה. באשר למערער, ציינה כב' השופטת אסיף, שיש בידי המשטרה עדות של הקטין המתיישבת ומצטלבת עם נתונים שהופקו ממכשיר הטלפון שלו, עם מספר הטלפון של המערער ומסרונים שהוחלפו בין השניים, עובדה העומדת בניגוד לטענות המערער בחקירתו. באשר למערער, הייתה כב' השופטת אסיף ערה לעובדה שעולה קושי מעצם העובדה שהמשטרה לא גבתה חלק מהנתונים, ובכלל זה לגבי בחורה מסוימת ששמה עלה ברישומי שיחות הטלפון שהוציא הקטין והשיחות עמה נעשו בסמוך למועדים שבהם בוצעו העסקאות, ממש כמו השיחות שאותן ייחסה המשטרה למערער.

נוכח התמיהות שאותן פירטה כב' השופטת אסיף, יחד עם העובדה שהראיות בעניינם של המערער והנאשם מס' 3 הן בעיקרן נסיבתיות, החליטה כב' השופטת אסיף כי יש מקום לשחרר את הנאשמים לחלופת מעצר, וכך קבעה.

ו. המערער לא השלים עם החלטתה של כב' השופטת אסיף, והגיש ערר לבית משפט זה על כך ששחרר בתנאים מגבילים.

ערר זה נדון על ידי כב' השופטת תמר נאות פרי, בתיק עמ"ת 14933-06-15. בהחלטתה המפורטת והמנומקת, מיום 17.6.15, דחתה כב' השופטת נאות פרי את הערר, זאת לאחר שבחנה את טענות הצדדים, הן בפני בית משפט קמא והן בפניה, כמו גם את מלוא תיק החקירה וקבעה, כי היא מצטרפת לעמדת בית משפט קמא לגבי קיומן של ראיות לכאורה.

ז. ביום 8.7.15 התקיימה ישיבת ההקראה בתיק בבית משפט השלום בחדרה, בפני כב' השופט אהוד קפלן. סנגורו של המערער טען, כי המערער אינו קשור לטענות המועלות כנגדו, וכי הוא לא החזיק בשום שלב בפלאפון שמייחסים לו וכי פלאפון זה אינו שייך לו. טענת ב"כ המערער הייתה, שאין בתיק החקירה כל ראיה כנגד המערער, שיש בה כדי לקשור אותו לעבירה המיוחסת לו ולא בכדי שוחרר המערער, כך נטען, ללא תסקיר מעצר.

עוד ציין ב"כ המערער, כי אם תעמוד המשיבה על שמיעת ההוכחות ובית המשפט יזכה את המערער, יעמוד זה על פסיקת הוצאות המשפט לזכותו. אחר הדברים האלה, נשמעו בפני בית משפט קמא שתי ישיבות של הוכחות, האחת ביום 29.11.15, שבה העיד עד התביעה הקטין וישיבה נוספת התקיימה ביום 13.12.15 ובה העיד בפני בית משפט קמא החוקר המשטרתי, רס"מ עופר הראל.

ח. בישיבת 29.12.15 הופיעו ב"כ הצדדים בפני בית משפט קמא, ומסרו כי בתום שמיעת הראיות, מבקש המערער רשות לחזור בו מן הכפירה, וכי כתב האישום יבוטל (לפי סעיף 94(ב) של החסד"פ). ב"כ המערער הודיע, כי אין בביטולו של כתב האישום כדי למנוע מן המערער לתבוע הוצאות בגין ההליך המשפטי. בית משפט קמא, כב' השופט א. קפלן, החליט באותו מעמד שכתב האישום כנגד המערער - מבוטל.

ט. ביום 30.5.16 עתר ב"כ המערער לפסיקת פיצוי לפי סעיף 80 של החוק. הדיון נקבע ליום 13.9.16 ונדחה ליום 22.9.16. ב"כ המשיבה טענה בפני בית משפט קמא, כי מדובר בבקשה לקונית, שאינה נתמכת בתצהיר, וכי על המערער להגישה בדרך הנכונה. בית משפט קמא החליט באותו מעמד, שאכן יש להגיש את הבקשה בדרך המפורטת בתקנה 4 של תקנות סדר הדין הפלילי (פיצויים בשל מעצר או מאסר), התשמ"א-1982, ולפיכך הגיש ב"כ המערער ביום 25.10.16 בקשה לפסיקת פיצויים לפי סעיף 80(א) של חוק העונשין על דרך "המרצת פתיחה", בצירוף תצהיר של המערער בו הוא מאשר את טענותיו.

נטען בבקשה, כי המערער היה עצור כ-32 ימים וכי שוחרר למעצר בית רק בעקבות החלטת בית המשפט המחוזי מיום 17.6.15, ורק ביום 30.8.15 התאפשרה יציאתו לעבודה בפיקוח מלא ורצוף. בנוסף, נטען שנגרמו למערער הוצאות משפט, כמו גם עוגמת נפש. המערער ביקש פיצוי על ימי מעצרו ואובדן השתכרות, הן לגבי תקופת המעצר מאחורי סורג ובריח והן לגבי תקופת מעצר הבית.

י. הדיון בבקשה זו, התקיים בפני בית משפט קמא, בתאריך 7.11.16, שבה גם נחקר המערער על תצהירו, ולאחר מכן נשמעו טיעוניהם של ב"כ שני הצדדים.

בהחלטתו מיום 23.11.16 ציין בית משפט קמא, כי בדיון התחוויר שהמערער לא היה עצור 32 יום כטענתו אלא שנעצר בתאריך 15.5.16, כתב האישום נגדו הוגש ביום 17.5.16 והוא שוחרר מן המעצר ביום 26.5.16, משמע, 11 ימי מעצר.

מוסיף בית משפט קמא, כי המסגרת הדיונית של בקשת הפיצוי מבוססת על סעיף 80(א) של חוק העונשין, התשל"ז-1977, כאשר לפי סעיף זה, אם הנאשם זוכה או שכתב האישום בוטל לפי סעיף 94(ב) של החסד"פ, ובית המשפט מצא, שלא היה יסוד לאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי בית המשפט לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם את הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בגין האשמה שממנה זוכה או שכתב האישום לגביה בוטל, כאמור לעיל.

בענייננו, כך קבע בית משפט קמא, לא ניתן לקבל את טענתו של ב"כ המערער, לפיה השיחות בין המערער לבין עד התביעה הקטין נמשכו "0 שניות" ולכן הן לא יכלו לשמש פלטפורמה לעסקת סם משום שלא נאמר בהן דבר. כאמור, דחה בית משפט קמא את טענתו זו של ב"כ המערער, והוסיף, כי למעשה די בכך שהן בית משפט השלום, והן בית המשפט המחוזי בערר שהוגש קבעו, שקיימות ראיות לכאורה על מנת שניתן יהיה לקבוע שהיה מקום להגיש את כתב האישום כנגד המערער.

יא. סעיף 80(א) הנ"ל של חוק העונשין, קובע אפשרות נוספת לפסיקת פיצוי כאמור, וזאת לא רק במקרה שבו שוכנע בית המשפט שלא היה יסוד לאשמה (שזו האפשרות האחת שבסעיף 80(א)), אלא יש אפשרות נוספת לפסיקת פיצוי, וזאת כאשר בית המשפט **"ראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת"**. לעניין זה הפנה בית משפט קמא למאמרו של מר עומר דקל **"הזכאי הנאשם לפיצויים? על זכותו של נאשם שזוכה לפיצוי בגין נזקיו"** (עלי משפט (1) תשע"א, עמ' 523, בעמוד 528 ואילך).

יב. בית משפט קמא מציין, כי במקרה שבפנינו, המערער לא זוכה ולכן אין המדובר בקביעה שהמערער לא עשה את שיוחס לו בכתב האישום אלא שהמשיבה משכה את ידיה מן ההליך בשלב מוקדם יחסית, משנוכחה לדעת, שיקשה עליה להגיע להרשעה.

מוסיף בית משפט קמא, כי המערער היה קצר יחסית, והמערער לא הוכיח שנגרמו לו סבל יוצא דופן או עינוי דין חמור. עוד כותב בית משפט קמא בפסקה 10 של החלטתו:

"לא רק שהנאשם לא הוכיח דבר ממה שנדרש כדי לזכותו בפיצוי, הרי גם לו היה מוכיח מקצת היסודות, השיקול שלא לרפות את ידי התביעה היה גובר עליהם, במיוחד לנוכח העובדה שהתיק לא הסתיים בזיכוי אלא בביטול כתב האישום".

לפיכך, דחה בית משפט קמא את בקשתו של המערער, אשר ממאן להשלים עם החלטתו של בית משפט קמא וערערו על החלטה זו מונח בפנינו.

יג. לטעמו של המערער, שגה בית משפט קמא עת דחה את בקשתו, וכן משקבע, כי המערער לא הוכיח דבר ממה שנדרש כדי לזכותו בפיצוי. המערער שהה במעצר תקופה של 11 ימים, ומכאן שזכאי הוא

לפיצוי בגין כל יום מעצר לפי החלק ה-25 של השכר החודשי הממוצע במשק, וזאת לפי תקנות סדר הדין הפלילי (פיצויים בשל מעצר או מאסר), התשמ"ב-1982.

לאחר שחרורו מן המעצר, שהה המערער בתנאים מגבילים במשך למעלה משלושה חודשים עד שהתאפשר לו לצאת לעבודה. בתקופה בה נאלץ לשהות במעצר בית, הייתה הכנסתו היחידה, קצבת הביטוח הלאומי לה היה זכאי בהיותו עצור בתנאים מגבילים, קצבה העומדת על סך ₪ 1,600 לחודש, בעוד שבפועל יכול היה להשתכר משכורת מינימום בסכום של ₪ 4,650 לחודש לפחות. מכאן, שנגרמה פגיעה של ממש לפרנסתו של המערער, שהועסק בחברת "מזוז" העוסקת בשיפוצים, ובית משפט קמא שגה משלא ייחס חשיבות לפגיעה בפרנסתו של המערער.

עוד נטען בערעור, כי התקיימו בעניינו של המערער שתי ישיבות לשמיעת ההוכחות, ובית המשפט התריע כבר בשלב המעצר ואמר בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, כי הראיות בתיק נסיבתיות. עובדה היא, שלמרות העבירות החמורות אשר יוחסו למערער בכתב האישום, הורה בית המשפט כאמור כבר לעיל, על שחרורו של המערער ממעצר מאחורי סורג ובריח, וב"כ המערער אף התריע בפני המשיבה שהתיק יסתיים בזיכוי.

י. נטען בערעור, כי בהתאם לתקנות סדר הדין הפלילי (פיצויים בשל מעצר או מאסר), התשמ"ב-1982, זכאי המערער להחזר שכר טרחת עורך דין בסכום של ₪ 2,982.

נטען עוד בערעור, שכבר בשלב המעצר היה פרוס בפני המשיבה מלוא חומר הראיות, אך למרות "נורות האזהרה" לא מצאה המשיבה לנכון לחזור ולבדוק את הראיות שהובילו להגשת כתב האישום כנגד המערער וניהול שני דיוני ההוכחות.

בית משפט קמא שגה, לטעמו של המערער, בדחותו את הבקשה ובקבעו, כי המערער לא הוכיח דבר ממה שנדרש כדי לזכותו בפיצוי, למרות שהאמור לעיל מראה בצורה ברורה לחלוטין כי המערער זכאי לפיצוי בגין ניהול ההליך.

לטעמו של המערער, אף אין לקבל את הקביעה לפיה גובר השיקול שלא לרפות את ידי התביעה, הואיל ובעניינו היו בידי המשיבה, כך לטענת המערער, כל הכלים על מנת לבחון באופן אובייקטיבי ורציני את הטענות שהעלה ב"כ המערער כבר בשלב הראשוני של התיק כמו גם הערותיו של בית משפט קמא שכבר בשלב המעצר הפנה לעובדה שמדובר בראיות נסיבתיות.

טו. בישיבת בית המשפט שהתקיימה בפנינו ביום 26.1.17, שמענו את טיעוניהם בעל פה של ב"כ שני הצדדים. ב"כ המערער חזר על כל הטענות שבערעור, והוסיף בתשובתו לשאלתנו כי לחובתו של המערער יש רק הרשעה אחת בעניין קטטה/חבלה, ללא כל קשר לסמים.

ב"כ המשיבה הפנתה לכך שבית משפט השלום בחדרה, שבפניו נדונה הבקשה למעצר עד תום ההליכים (כב' השופטת אסיף), קבע שקיימות ראיות לכאורה והחליט על שחרור המערער למעצר בית, והערר שהוגש לבית משפט זה מטעמו של המערער נדחה על ידי כב' השופטת תמר נאות פרי שדנה באריכות בקיומן של ראיות לכאורה, סקרה אותן והגיעה למסקנה שקיימת עדות מפורטת של הקטין יחד עם חיזוקים של מספרי הטלפון, מה גם שקיימת היכרות בין הקטין לבין המערער. בסיכומו של דבר, הגיעה גם כב' השופטת נאות פרי למסקנה שקיימות ראיות לכאורה ברמה מספקת ולכן דחתה את הערר.

מכאן, שבצדק הגיע בית משפט קמא למסקנה שהיו בידי המשיבה ראיות ברמה מספקת שהיה בהן בכדי להצדיק הגשת כתב אישום ולא ניתן לומר שתובע סביר לא היה מגיש כתב אישום בשעה ששתי ערכאות משפטיות בוחנות את הראיות לעומק ומגיעות למסקנה שקיימות ראיות לכאורה.

בתשובה לשאלת בית המשפט, ציינה ב"כ המשיבה, שאומנם יכול והיה מחדל חקירתי, בכך שלא נבדק הטלפון של בחורה מסוימת ששמה נזכר, אבל לא היה זה מחדל כה משמעותי שיש בו כדי לפגום בראיות לכאורה, ובסופו של דבר, יש תיקים שבהם מורשעים נאשמים, גם כשיש מחדל כזה או אחר, בחומר החקירה, והדבר כמובן תלוי במידת החומרה של המחדל.

טז. בעניינו, כך מסבירה ב"כ המשיבה בטיעונה, הפך הקטין בעדותו בבית משפט קמא לעד עוין, וטען, בין היתר שהשוטרים הכניסו דברים לפיו. לפיכך, ולאחר שיקול, הגיעה המשיבה למסקנה כי במקרה זה יהיה קשה להגיע להרשעה.

לכן, חזרה בה המשיבה מכתב האישום ובסך הכל התקיימו שתי ישיבות לשמיעת הוכחות. לכן, לטעמה של ב"כ המשיבה, לא ניתן לומר שמתקיימת החלופה השנייה של "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" ובסיכום, לא מתקיים הנדרש לפי סעיף 80(א) של החוק, דהיינו, ברי שאין זה מקרה בו "לא היה יסוד להאשמה", שהרי הן בית משפט השלום והן ובית המשפט המחוזי בהחלטה שניתנה בערר, קבעו שקיימות ראיות לכאורה ומכאן שהיה על תובע סביר להגיש את כתב האישום, ואף אין מתקיימות "נסיבות אחרות" שיש בהן כדי להצדיק פסיקת פיצוי, שכן החזרה מן האישום באה לאחר שתי ישיבות הוכחות מבלי שהיה עינוי דין ארוך.

ב"כ המשיבה אף ציינה, בהתייחס לתיק החקירה, שהקטין עצמו הורשע ואף שני הנאשמים הנוספים שהיו בכתב האישום, הורשעו אף הם.

יז. ב"כ המערער טען בתשובתו, כי המחדלים החקירתיים, דהיינו, הימנעות המשיבה מלבדוק את הראיות לעומק, הם שהובילו להגשת כתב האישום. גם בית משפט השלום שאיפשר שחרור בתנאים מגבילים, ציין, שהראיות לכאורה, קיימות, אך בעוצמה מוחלשת.

ב"כ המערער הוסיף, כי עצם העובדה שהקטין ושני הנאשמים הנוספים הורשעו, אין לה ולא כלום

לענייננו.

יח. לאחר שעיינו בתיקו של בית משפט קמא, בהחלטת המעצר (בתנאים מגבילים), בהחלטה שניתנה בערר על המעצר בתנאים מגבילים, כמו גם בהחלטה נשוא הערעור, ולאחר ששקלנו את טיעוניהם של ב"כ שני הצדדים, מסקנתנו היא שלא נפלה שגגה בהחלטתו של בית משפט קמא ודין הערעור להידחות.

יט. סעיף 80(א) של חוק העונשין, קובע:

"משפט שנפתח שלא על דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה, או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982...".

כ. בענייננו, לא ניתן לקבוע שמתקיימת העילה הראשונה שבסעיף 80(א) הנ"ל, דהיינו, לא ניתן לקבוע "שלא היה יסוד להאשמה". כב' השופטת אסיף, שדנה בבקשתה של המשיבה למעצר עד תום ההליכים קבעה שקיימות, גם כנגד המערער, ראיות לכאורה, כפי שפירטה בהחלטתה, ובהיותה ערה לכך שהראיות הן נסיבתיות ושקיימות תמיהות מסוימות, סברה שיש מקום לשחרר את המערער (וגם את הנאשמים האחרים), למעצר בית בתנאים מגבילים.

לא זו אף זו, החלטתה הנ"ל של כב' השופטת אסיף עמדה למבחן בערר שהגיש המערער, אשר נדון בבית משפט זה על ידי כב' השופטת תמר נאות פרי, שאישרה את מסקנותיה והחלטתה של כב' השופטת אסיף.

כ"א. בנסיבות אלה, לא ניתן לומר שלא היה יסוד להאשמה ואף לא ניתן לומר שהיסוד להגשת כתב האישום היה יסוד רעוע. ברי שתובע סביר היה מגיש בנסיבות העניין כתב אישום גם כנגד המערער. אנו מפנים לדבריו של כב' השופט מ. חשין ז"ל בע"פ 4466/98 **דבש נ' מדינת ישראל**, פד נו (3) 73 בעמ' 106 (פסקה 47):

"העילה הראשונה - סוג המקרים שבהם "לא היה יסוד להאשמה" - מדברת בעד עצמה, ולא נוסף לדברים שנאמרו עד כה בהלכה... נאמר אך זאת, שהמושג "לא היה יסוד להאשמה" מצויר מצב קיצוני של אי-סבירות בולטת, וגם אם אמרנו כי המושג "לא היה יסוד" פורס עצמו לא אך על מקרים קיצוניים שבהם לא היה כל יסוד להאשמה אלא גם על סוגי מקרים שבהם יסוד האשמה הוא יסוד רעוע... גם אז לא נוכל להרחיק לכת רב מכך."

כ"ב. כאמור כבר לעיל, בענייננו חומר החקירה שהיה ברשות המשיבה נבחן בשתי ערכאות, נמצא שראיות

לכאורה קיימות ודי בכך כדי להגיע למסקנה שתובע סביר לא היה נמנע בנסיבות אלה מלהגיש כתב אישום ולכן לא ניתן לקבוע שלא היה יסוד להאשמה.

כ"ג. עוד עלינו לבחון האם ניתן לומר במקרה שבפנינו שקיימות "נסיבות אחרות המצדיקות זאת". לגבי עילה זו, שהיא העילה השנייה בסעיף 80(א) של החוק כותב כב' השופט מ. חשין ז"ל, שם:

"הביטוי 'נסיבות אחרות המצדיקות זאת' אינו מכון עצמו בהכרח לצדק בטוהרו. המושג 'נסיבות המצדיקות' פירושו הוא נסיבות העושות נאשם שזוכה בדינו אדם הראוי לזכות בשיפוי ובפיצוי או באחד מן השניים".

לענין עמימות הביטוי "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" עיינו גם בדברי כב' השופט (בדימוס) י. זמיר ע"פ 7826/96 רייש נ' **מדינת ישראל** (8.5.97), וכן בדברי כב' הנשיאה (בדימוס) ד. ביניש ע"פ 700/00 **טוויל נ' מדינת ישראל** (23.5.02)

כד. במקרה שבפנינו, לא עלה בידי המערער להראות שקיימות נסיבות המצדיקות פסיקת פיצוי או שיפוי. בוודאי ששהייה במעצר (11 ימים) מהווה פגיעה בחירותו של אדם, כרוכה בהרגשה של עוגמת נפש, אי-נוחות, ומניעת האפשרות להתפרנס, אך מעצר זה הוא פועל יוצא מן החקירה שהתנהלה כנגד המערער וכנגד נאשמים נוספים, וכאמור כבר לעיל, הוכח ונבדק שבידי המשיבה היו ראיות **לכאורה**, כמבואר כבר לעיל. גם לא ניתן לומר שהיה עיניו דין חמור, שהרי כבר לאחר שתי ישיבות הוכחות, הודיעה המשיבה לבית משפט קמא שהיא חוזרת בה מן האישום אשר בוטל לפי סעיף 94(ב) של החסד"פ.

כה. ראוי להוסיף, שבכל הנוגע לשאלה האם יש מקום לפסוק פיצוי או שיפוי לזכות נאשם שזוכה או שכתב האישום כנגדו בוטל, יינתן מרחב של שיקול דעת לערכאה הדיונית ובית המשפט של הערעור לא יתערב בדרך כלל בהחלטות אלה אלא מטעמים מבוררים, ועיינו בדברי כב' השופט מ. חשין ז"ל, שם, בעמ' 109-110 (בפסקה 54):

"בית המשפט שלדיון הוא ששמע את העדים והתרשם מעדותם; הוא שניתח את העדויות והחליט למי מן העדים להאמין ולמי מהם לא להאמין, והוא שלסופו של דיון החליט על זיכוי הנאשם. אחר כל אלה, כך דומה, ראוי כי שיקול דעתו לעת הכרעה בנושא הפיצוי והשיפוי יזכה, אם לא לחסינות, כי - אז למשקל כבד... ואולם, מרחב המחיה אשר ניתן לבית משפט שלדיון, ראוי, לדעתנו, שיהיה מרחב רב. גם כלל זה ייגזר, בחלקו, מן העיקרון שלפיו אל - לנו לנפח מעבר למידה הראויה הליך נלווה זה של פסיקת שיפוי ופיצוי".

וכן עיינו בדבריו של כב' השופט מ. מזוז ב-ע"פ 2255/15 **תאופיק אגבריה ואח' נ' מדינת ישראל**

(22.3.16) פסקה 14:

"ככלל, שיקול הדעת לגבי הזכות לפיצוי והיקף הפיצוי לפי סעיף 80 מסור לערכאה הדיונית, והתערבותה של ערכאת הערעור בהחלטה בנושא זה תיעשה רק במקרים חריגים. הטעם לדבר הוא שהערכאה הדיונית מצויה לפני ולפנים בפרטי הראיות ובעובדות המקרה, והיא זו שהתרשמה באופן בלתי אמצעי מעדים ומהמבקש, וכן מאופן ניהול המשפט והתנהלות הצדדים במהלך הדיון. לכן נפסק, כי ראוי לתת משקל גם ל'תחושת הבטן' של הערכאה הדיונית בשאלה אם יש הצדקה לפסוק פיצוי לנאשם שזוכה או שכתב האישום בעניינו בוטל (ענין בוגנים, בפסקה 4 לפסק דינו של השופט עמית)".

ובנוסף עיינו:

ע"פ 5097/10 בוגנים נ' מדינת ישראל (15.1.13), פסקה 4 בחוות דעתו של השופט י. עמית.
ו-ע"פ 1042/13 קקון נ' מדינת ישראל (25.6.14) פסקה 10.

כו. כב' השופט ס. ג'ובראן, עמד על שיקול נוסף וזאת ברע"פ 4121/09 עו"ד רותם שגיא נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (2.3.2011):

"במסגרת מגוון השיקולים באיזון בין האינטרסים הנוגדים בגדרי סעיף 80 עלינו להבטיח כי שיקולי התביעה יהיו עניינים ומקצועיים, ואסור ששיקולים תקציביים יכנסו לקדירת השיקולים של רשויות התביעה, שהרי 'חדירת חישובים כלכליים לשיקולי העמדה לדין עלולה לגרום לכרסום ביכולתה של המדינה לשמור את מרקם חיי החברה וסדרי שלטון ולהגן על הערכים החיוניים לתפקודה התקין ולהתפתחותה הרצויה'... החשש כי חיוב המדינה בהוצאות הגנתו של נאשם ובפיצוי יביא לרפיון ידיהם של הגורמים המופקדים על אכיפת החוק, הוא חשש שאינו מבוטל ושיש להביא בכלל חשבון במשקלו הראוי. יתר על כן, בתוך אתר איזון זה עלינו להביא בכלל חשבון את השפעת הכרעתנו על התנהגות העתידית של התביעה, במקרים מעין אלו, והחשש שהתביעה לא תיסוג בה מכתבי אישום, במקרים הראויים לכך, ותמתין להכרעת בית המשפט".

וכן בהמשך, שם, בפסקה 19:

"חשוב לחזור ולהדגיש כי סעיף 80 נוקט בנוסח כי בית המשפט "רשאי" לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו. המילה רשאי, איננה בגדר סרח עודף מילולי מיותר, היא באה לסייג ולהקנות לבית המשפט שיקול דעת בגדרי סעיף 80, בו שיקולים רבים מתחרים על הבכורה, ולמתן הפיצוי יכולות להיות השלכות רחב שיש

להביא בכלל חשבון".

כ"ז. בסיכומו של דבר, לא שוכנענו כי מתקיימות בענייננו, לא העילה הראשונה אשר לפי סעיף 80(א) של חוק העונשין, ולא העילה השנייה, אשר באותו סעיף.

מסקנתנו היא כי לא נפלה כל שגגה בהחלטתו של בית משפט קמא בדחותו את בקשתו של המערער לפסיקת פיצוי ושיפוי לפי סעיף 80(א) של חוק העונשין.

התוצאה מכל האמור לעיל היא, שאנו דוחים את הערעור.

ניתן היום, ג' שבט תשע"ז, 30 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.

המזכירות תמציא את העתקי פסק הדין אל:

1. ב"כ המערער - עו"ד שי לוי, נתניה.

2. ב"כ המשיבה - עו"ד גב' שרון אייל, פרקליטות מחוז חיפה (פלילי).

י. גריל, שופט בכיר[אב"ד] ב. בר זיו, שופטת א. אלון, שופטת